

Teknologia- teollisuuden neuvottelu- tilanteesta tietoa verkossa

YTN ja Teknologiateollisuus eivät päässeet joulukuussa yhteisymmärrykseen metalli- ja elektroniikkateollisuuden ylempien toimihenkilöiden työehtosopimuksen uusimisesta tulopoliittisen ratkaisun mukaisesti. Neuvotteluja on tarkoitus jatkaa tämän vuoden puolella. Nykyinen työehtosopimus on voimassa 15. helmikuuta saakka.

Tuporatkaisun palkankorotukset eivät näin ollen koske YTN:n metalli- ja elektroniikkateollisuutta. Tuporatkaisuun liittyvät lainsäädännössä toteutettavat muutokset sen sijaan pätevät myös metalli- ja elektroniikkateollisuudessa.

Seuraa YTN:n metalli- ja elektroniikkateollisuuden neuvottelutilannetta YTN:n verkkosivuilla www.ytn.fi ja TEKin verkkosivuilla www.tek.fi. Neuvottelujen kulusta lähetetään tarvittaessa tietoa myös sähköpostitse tai postitse.

YTN:n suurin sopimusala jäi auki – muut tupon mukaisiin sopimuksiin

Teksti: Ari Åberg

■ Yli 57 000:n ylempien toimihenkilön metalli- ja elektroniikkateollisuus jäi tupon ulkopuolelle pääasiassa matka-ajan palkkaa ja työaikoja koskevien kiistojen johdosta. Muilla YTN:n sopimusaloilla ratkaisut sen sijaan syntyivät tupon pohjalta. Pisimpään neuvottelut kestivät rahoituslalla, jossa sopua jouduttiin hakemaan valtakunnansovittelijan toimistosta.

YTN:n neuvottelut Teknologiateollisuus ry:n kanssa etenivät jähmeästi alusta alkaen. Lopulta tupon mukaista neuvottelutulosta ei saatu aikaan. Eniten hiersivät kysymykset matka-ajan palkasta sekä työaikojen korvaamisesta. Työnantaja ei suostunut työajan ulkopuolella tehtävien työmatkojen matka-ajan korvaamiseen. Esimerkiksi toimihenkilöiden työehtosopimuksessa asia on kunnossa, mutta ylempien pitää matkustaa ilman asianmukaista korvausta.

Työaikalain valvonta ja noudattaminen yrityksissä on heikkoa. Työaikamäärittelyjen sisällyttäminen työehtosopimukseen onkin tästä syystä YTN:n tavoite. Työantaja ei ollut valmis muuttamaan työehtosopimusta sellaiseksi, että se olisi paremmin turvannut lain noudattamisen.

Palkankorotuksia koskeneessa erimielisyydessä oli kyse lähinnä siitä, mitä tehdään, ellei paikallisista järjestelyvaroista päästä sopimukseen. YTN:n mielestä erät olisi tullut tässä tapauksessa maksaa yleiskorotuksena. Kun työnantaja ei tähänkään suostunut, katkesivat neuvottelut.

Palkankorotuksia koskeneessa erimielisyydessä oli kyse lähinnä siitä, mitä tehdään, ellei paikallisista järjestelyvaroista päästä sopimukseen. YTN:n mielestä erät olisi tullut tässä tapauksessa maksaa yleiskorotuksena. Kun työnantaja ei tähänkään suostunut, katkesivat neuvottelut.

Metallissa työtaisteluun?

On selvää, että vielä nykyisen sopimuksen voimassaollessa yritetään neuvotteluratkaisua. Ainakin YTN on valmis ratkaisua rakentavasti etsimään. Kuitenkin on jo nyt syytä varautua myös siihen vaihtoehtoon, että työehtosopimusneuvottelut päättyvät umpikujaan. Se tarkoittaa työtaistelutoimia Teknologiateollisuus ry:n kentässä sopimusten umpeuduttua myöhemmin keväällä.

Asiasta tiedotetaan tilanteen edistyessä sekä luottamusmiesten välityksellä että jäsenistölle suoraan.

Rahoitusala sopuun kalkkiviivoilla

YTN ja SUORA hyväksyivät viimeisten tupoon mukaantulleiden liittojen joukossa valtakunnansovittelijan sovintoesityksen. Sen mukaan 1.3.2005 maksetaan 2,5 prosentin yleiskorotus ja 1.6.2006 lukien palkkoja korotetaan 1,4 prosentin yleiskorotuksella.

Tasa-arvoerä 0,4 prosenttia käytetään korottamalla yleiskorotuksen lisäksi kaikkien naisten palkkoja 0,5 prosentilla. Tupon mukaisesta liittoerästä kohdennetaan palkkausjärjestelmän uudistukseen vähintään 0,2 prosenttia. Jos palkkausjärjestelmän uudistuksesta ei päästä yhteisymmärrykseen, maksetaan liittoerä yleiskorotuksena kaikille.

Lisäksi vaativuus- ja palkkausjärjestelmän uudistukseen on varattu 0,6 prosenttia. Mikäli uutta palkkausjärjestelmää ei oteta käyttöön, jaetaan puolet tästä yleiskorotuksena ja toisen puolen työnantaja kohdistaa palkkavääristymien korjaamiseen.

Suunniteluala ja erät muut alat

SKOL:n kentässä palkkoja korotetaan 1.3.2005 2,1 prosentin yleiskorotuksella sekä 0,4 prosentin liittoerällä. 1.6.2006 maksetaan 1,6 prosentin yleiskorotus sekä 0,3 prosentin liittoerä. Liittoerä käytetään yritys- tai toimipaikka-kohtaisesti sovittavalla tavalla. Ellei erän käytöstä päästä sopimukseen, se maksetaan prosenttimääräisenä yleiskorotuksena.

TIKL:n tietoliikenne- ja informaatiotekniikka-alan uuden tes:in mukaan maksetaan 1.3.2005 1,9 prosentin yleiskorotus ja 0,6 prosentin liittoerä korottamattomasta palkasta. Erä maksetaan prosenttimääräisenä yleiskorotuksena, ellei siitä päästä paikallisesti sopuun. 1.6.2006 palkkoja korotetaan 1,4 prosentin suuruisella yleiskorotuksella. Tämän lisäksi palkkoja korotetaan 0,4 prosenttia suuruisella liittoerällä ja 0,2 prosentin suu-

ruisella tasa-arvoerällä korottamattomasta palkasta. Ellei erien käytöstä päästä paikallisesti sopimukseen, maksetaan korotus prosentuaalisena yleiskorotuksena kaikille samasta ajankohdasta lukien. Tietoalalla maksetaan 1.3.2005 2,5 prosentin suuruinen yleiskorotus ja 1.6.2006 lukien 2 prosentin suuruinen yleiskorotus. Muilla kuin edellämainituilla TIKL:n piiriin kuuluvilla aloilla yleiskorotus 1.3.2005 on 2,2 prosenttia ja lisäksi 0,3 prosentin paikallinen erä. 1.6.2006 maksetaan 1,7 prosentin yleiskorotus sekä 0,2 prosentin paikallinen erä.

Uutena sopimuksena tehtiin yksityisen laboratorioalan tes. Sopimus astuu voimaan 16.2.2005. 1.3.2005 maksetaan 2,5 prosentin suuruinen yleiskorotus ja 1.6.2006 korotetaan palkkoja 1,4 prosentin suuruisella yleiskorotuksella. Samasta ajankohdasta lukien maksetaan 0,4 prosentin liittoerä sekä samansuuruinen tasa-arvoerä.

LTY-kentän yleisessä työehtosopimuksessa korotukset ovat 1.3.2005 yleiskorotus 1,9 prosenttia ja 0,5 prosentin liittoerä paikallisesti sovittavaksi. 1.6.2006 maksetaan 1,4 prosentin yleiskorotus sekä 0,4 prosentin suuruinen liittoerä ja tasa-arvoerä paikallisesti sovittavaksi. VR-konsernin ja A-katsastuksen työehtosopimukset on tehty yleisen linjan mukaisesti.

Energia-alan ja kemian sopimukset

Enertan kentässä on YTN:n, Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto JYTYn, KTN:n ja KTV:n yhteinen työehtosopimus. Siinä on sovittu korotukset maksettavaksi kaikki yleiskorotuksina. Näin ollen 1.3.2005 korotetaan palkkoja 2,5 prosenttia ja 1.6.2006 1,9 prosenttia.

Energiateollisuus ry:n sopimuksessa korotukset ovat 1.3.2005 2,2 prosentin yleiskorotus ja 0,3 prosentin suuruinen paikallinen erä. 1.6.2006 maksetaan 1,7 prosentin

yleiskorotus ja 0,2 prosentin paikallinen erä. Mikäli työnantaja ja luottamusmiehet ovat perustellusti eri mieltä paikallisen erän jakopuoleista, maksetaan erä prosenttimääräisenä yleiskorotuksena.

Kemianteollisuudessa tehtiin työnantajan kanssa palkkapöytäkirja. Sen mukaiset korotukset ovat 1.3.2005 2,2 prosenttia ja 0,3 prosentin paikallisesti sovittava erä sekä 1.6.2006 1,7 prosenttia ja 0,3 prosentin paikallisesti sovittava erä.

YTN-EK-palkkapöytäkirja

Palkkapöytäkirja koskee entisen TT:n jäsenyritysten palveluksessa olevia ylempiä toimihenkilöitä, joilla ei ole omaa alakohtaista työehtosopimusta. Entisen PT:n alueella olevien ylempien korotukset toteutetaan PT-YTN-yleissopimuksen mukaisesti. Palkkapöytäkirjan mukaan 1.3.2005 maksetaan 2,2 prosentin suuruinen yleiskorotus ja 0,3 prosentin paikallinen erä. 1.6.2006 yleiskorotuksen suuruus on 1,7 prosenttia ja paikallinen erä 0,2 prosenttia.

Palkkapöytäkirja sisältää myös tupon mukaiset tarkastelulausekkeet. YTN-EK-allekirjoituspöytäkirjassa on sovittu myös jatkuvan neuvottelumenettelyn periaatteesta. Muutosturvaa tarkastellaan osapuolten välillä keskusjärjestöselvitysten ja lainsäädäntöä koskevien muutosten valmistuttua. Osapuolet arvioivat 28.2.2006 mennessä, miten paikallisen yhteistyön ja sopimisen edistämistä voidaan soveltaa työehtosopimusten ulkopuolella olevien ylempien toimihenkilöiden kohdalla.

Lisäksi osapuolet suosittelivat työaikapankkijärjestelyjä käyttöön otettaviksi työpaikoilla.

Yrityskohtaiset sopimukset on solmittu tupon mukaisina Finnrilla, Yleisradiossa sekä Finnverassa. Kapiteeli Oy:ssä on voimassa vanha sopimus. □

Luottamusmiehen rooli työtaistelutilanteessa

Metalli- ja elektroniikkateollisuuden, nykyiseltä nimeltään teknologiateollisuuden, alalla ei ylempilä toimihenkilöille ole saatu uudistettua työehtosopimusta. Teknologiateollisuuden ja YTN:n välisen yleissitovan työehtosopimuksen piirissä on 57.000 ylempää toimihenkilöä, joista Nokian palveluksessa on noin 20.000.

Nykyinen sopimus on voimassa 15.2.2005 asti, jonka jälkeen alalla on niin sanottu sopimussettomassa tilassa. Sopimussettoman tilan aikana ei ole työrauhavelvoitetta. Työrauhavelvoite on voimassa kuitenkin kunnes työehtosopimuksen mukainen sovintolautakunta on käsitellyt mahdollista erimielisyyttä ja antanut välitysesityksensä.

Neuvotteluiden tueksi alalla on nostettu painostusvalmiutta. Tällä tarkoitetaan valmiutta toteuttaa työtaistelu eli lakko tarvittaessa, jos sopimusta ei muutoin saavuteta.

Sopimussettoman tilan aikana luottamusmiehen tehtävä on keskeinen. Luottamusmiehen on tärkeä linkki tiedotuksessa YTN:n ja ylempien toimihenkilöiden välillä.

Työehtosopimuksen niin sanottu jälkivaikutuksen seurauksena luottamusmiehellä on oikeus sopimussettomankin tilan aikana käyttää normaaleja toimistovälineitä kuten internetyhteyttä ja sähköpostia. Luottamusmiehet on koulutettu myös työtaistelun varalta ja heillä on tarvittavat tiedot ja taidot eri tilanteisiin.

Työtaistelutilanteessa luottamusmiehen huolehtii, että kukaan ei tee lakonalaiseksi työkseen määrättyä työtä. Jos yrityksessä on ylempien toimihenkilöiden yritysyhdistys, se toimii aktiivisessa yhteistyössä luottamusmiesten kanssa. Kannattaa olla yhteydessä omaan luottamusmieheen jo tässä vaiheessa. Nyt on myös hyvä hetki liittyä yritysyhdistykseen, jos se on jäänyt aiemmin tekemättä. Neuvottelutilanteen etenemistä saa parhaiten lisätietoa YTN:n nettisivuilta www.ytn.fi.

Pertti Porokari

YTN Metalli- ja elektroniikkateollisuuden vastuullinen asiamies